

BALADE VESNE PARUN

► *Balada prevarenog cvijeća*, napisana na prigorskoj cesti,
u slikarskoj interpretaciji Sanele Đurinec Raič

**BALADE
VESNE
PARUN**

IMPRESSUM KATALOGA

NAKLADNIK: Muzej Prigorja
ZA NAKLADNIKA: Morena Želja Želle
AUTORICE TEKSTOVA: Morena Želja Želle, Žarka Vujić
LIKOVNO OBLIKOVANJE: Tomislav Mrčić
SLOG I PRIPREMA ZA TISAK: Ovum
TISAK: Graforad
NAKLADA: 300 komada

Katalog je ostvaren uz financijsku potporu Grada Zagreba i
Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu
pod brojem 001078506.

ISBN 978-953-7820-30-5

SESVETSKA BALADA

VESNE PARUN

Među predmetima modnog pribora, u fundusu Muzeja Prigorja četiri su ženske ručne torbice izrađene od prave ili umjetne kože u prvoj polovini 20. stoljeća. Na dvije različite grupe razdvojila bi ih već i sumarna tipološka analiza – dok bi jednoj od njih pripale tri torbice s kratkim ručkama, u drugoj bi grupi posve sama ostala manja pravokutna damska torbica koja se nosila u rukama. No, možda čak i dojmljiviju razliku među dvjema grupama zahvaljujemo onom vidnom osjetu koji nam je poznat pod nazivom boja. Torbice s ručkama uobičajenih su i ne osobito upadljivih boja (jedna je bijela, a dvije su smeđe), no ona damska crvena je poput jadranskih koralja.¹

Crvena ženska torbica obrtnički je proizvod koji je izrađen između 1930. i 1940. godine. Bez natpisa je i oznaka pa nije moguće sa sigurnošću tvrditi radi li se o proizvodu domaćeg ili inozemnog obrtnika.² Muzeju Prigorja darovana je 2013. godine, a s njom je u Muzej stigla i crtica iz života najveće hrvatske pjesnikinje koja je bila jedna od njezinih vlasnica. Vesna Parun torbicu je, uz par crvenih cipela, prodala jednoj Sesvećanki, najvjerojatnije početkom 50-tih godina 20. stoljeća. Boravak pjesnikinje u Sesvetama zaposlenicima Muzeja Prigorja do tada je bio nepoznanica, kao što je, vjerujemo, nepoznanica i većini današnjih Sesvećana. No sjećanja gospođe Nade Kičić, zadnje vlasnice crvene torbice, potaknula su traganje za podacima o dijelu Vesnina života vezanom uz Sesevsko prigorje.

O životu u Sesvetama progovarala je i sama Vesna pa tako pouzdano znamo da je ovamo stigla poluteretnim vlakom u rano snježno proljeće 1942. godine.³ Bila je tada dvadesetogodišnjakinja koja je iz Dalmacije u Zagreb došla po drugi puta – prvi puta sama, dvije godine ranije, radi studija romanistike kojeg je prekinula, a sada s cijelom obitelji koja se doselila kad je otac Antun Parun dobio posao u sesvetškoj Općini.⁴ Pregled *Pukopopisne (prijavne) knjige* Upravne općine Sesvete u Državnom arhivu u Zagrebu nije nam, nažalost, pružio više podataka o dolasku obitelji Parun jer su zadnji doseljenici u Sesvete u nju upisani u studenom 1941. godine.⁵ Ostaje nam zasad nepoznato do kada je Vesna živjela u Sesvetama; njezino useljenje u stan u Ulici Marijana Badela u Dubravi, koje se zbilo 1952. godine, svojevrsni je *terminus ante quem* za pjesnikinjin odlazak iz Sesveta. No sjećanja jednog od njezinih sesvetških susjeda dalo je naslutiti da Vesna u Sesvetama nije trajno boravila niti ranijih godina: *moglo se primijetiti jedino to da izgleda da stanuje u Zagrebu i dolazi vlakom obitelji u posjetu. Bilo koji dan i u bilo koje doba bi došla, zadržala se 2-3 sata i*

1. Vanjska je površina crvene torbice potamnjela uslijed korištenja, no izvorna boja vidljiva je u njezinoj unutrašnjosti.

2. Na podacima zahvaljujemo Maji Arčabić, višoj kustosici i voditeljici Zbirke mode, modnog pribora i tekstila u Muzeju grada Zagreba, koja je napravila ekspertizu torbice.

Crvena ženska torbica, MPS – 5564

3. [https://www.jutarnji.hr/globus/vesna-parun-1922.-%E2%80%93-2010.-4092642](https://www.jutarnji.hr/globus/vesna-parun-1922-%E2%80%93-2010.-4092642); pristupljeno 30.09.2019.

4. Derk, D., *Posljednja volja Vesne Parun*, Zagreb: V.B.Z., 2012., str. 156

5. Državni arhiv u Zagrebu, fond HR-DAZG-20 – Upravna općina Sesvete, 1. Prijavna knjiga

6. Sjećanja Sesvećana na Vesnu Parun i njezinu obitelj zabilježena su u intervjuima, koje je provela mr.sc. Jagoda Vondraček Mesar, etnologinja i viša kustosica Muzeja Prigorja. Podaci potječu iz njezinih Bilježaka iz razgovora s kazivačima.

7. Vondraček Mesar, J., Bilješke iz razgovora s kazivačima, arhiv Muzeja Prigorja

8. Hrvatski državni arhiv, fond HR-HDA-1755 - Parun Vesna, kutija 52

9. Hrvatski državni arhiv, fond HR-HDA-1755 - Parun Vesna, kutija 52, 17. Ostali članovi obitelji Parun, 17.2. Antun (Ante) Parun, otac,

17.2.1. Osobni dokumenti

10. Parun, V., *Noć za pakost: Moj život u 40 vreća.*, Zagreb: Matica hrvatska, 2001., str. 67.

11. Vondraček Mesar, J., Bilješke iz razgovora s kazivačima, arhiv Muzeja Prigorja

12. Državni arhiv u Zagrebu, fond HR-DAZG-1061 – NOO Sesvete (1954.-1962.), sign. 124

*opet odlazila vlakom.*⁶ Slična su i sjećanja gospođe Nade Kičić, čija je majka kupila crvenu torbicu Vesne Parun: *U Sesvetama se znalo da ona kad dođe iz Zagreba u posjetu obitelji zbog siromaštva prodaje svoju odjeću. Nadina je majka, Ana Bretschneider, s Nadom koja je bila djevojčica, jedan dan otišla Vesni vidjeti što bi kupila. Vesna Parun joj je pokazala više odjevnih predmeta i Nadina je majka izabrala komplet, cipele salonke sa širom punom petom i ručnu torbicu. To je bilo približno 1950. – 1955. godine.*⁷ Iako valja istaknuti da kazivači nisu sa sigurnošću mogli odrediti na koju se godinu (ili godine) odnosi njihovo sjećanje, pregled arhivske građe potvrdio je pretpostavku da je Vesna Sesvete napustila prije ostalih članova obitelji. U Hrvatskom državnom arhivu pronađena je razglednica koju je u veljači 1949. godine pjesnikinja poslala majci Antici Parun u Sesvete, poručujući joj da je iz Sesveta sretno stigla u Zagreb.⁸ Punomoć, pak, koju je u prosincu 1952. godine Narodni Odbor Općine Sesvete izdao Vesninom ocu, u kojoj se navodi da je Antun Parun penzioner iz Sesveta,⁹ dokazuje da je ostatak obitelji Parun u Sesvetama ostao živjeti duže.

Na stranicama Vesnine autobiografske proze pronašli smo tek nekoliko nimalo laskavih riječi o prostoru u kojem je obitelj Parun u Sesvetama stanovala: *Nitko mi, međutim, ne htjede reći gdje je završila ona „legalna“ sesvetska, na zidu jedne kao babarogin zamak pocrnjele prizemnice, kraj špajze u kojoj se mrzovoljno kiselio kupus – olovkom sva išarana velika zemljopisna karta države NDH, gdje su budno praćeni svi ratni „pat“ i „mat“ potezi prema novinskim izvješćima.*¹⁰ No Vesna Parun nije zapisala, ili nam je zasad to promaklo pažnji, gdje se u Sesvetama nalazila kuća u kojoj je stanovala s obitelji. Pomoć u otkrivanju lokacije ponovno nam je stigla u obliku kazivanja jer je onodobna sesvetska zajednica (ili barem jedan njezin dio) sa zanimanjem promatrala obitelj koja se doselila iz drugog podneblja. Tako od Branka Ilića, čija je obitelj stanovala u susjedstvu Parunovih, saznajemo da je Antun Parun *za svoju obitelj unajmio manju kuću u središtu Sesveta u dvorišnom dijelu velike parcele koja je pripadala poduzetniku i trgovcu Nikoli Bunjevčeviću.*¹¹ Parcela koju spominje Branko Ilić nalazi se tik uz kuriju Zagrebačkog kaptola, koja je sve do sredine 20. stoljeća bila sjedište Općine Sesvete, a danas je u njoj Muzej Prigorja. Sretna je okolnost da je Branko tijekom života stasao u profesionalnog crtača (animatora) pa nam je uz svoje verbalno svjedočanstvo ostavio i nekoliko crteža koji prikazuju ovaj dio Sesveta u ranim 50-im godinama 20. stoljeća. Na jednom od njih u tlocrtnom su prikazu iscrtani svi objekti na spomenutoj parceli; zahvaljujući Branku mogli smo zaključiti da je Vesna Parun živjela u neposrednoj blizini mjesta na kojem je danas Knjižnica Sesvete. Bez obzira na to vjerujemo li u slučajnosti, sile koje privlače sličnosti ili svjesnu odluku o gradnji Knjižnice u blizini nekadašnjeg obitavališta najveće hrvatske pjesnikinje (za koju zasad nema dokaza), moramo zaključiti kako bi u Sesvetama teško bilo naći prikladnije mjesto za čuvanje i dijeljenje jezičnog i misaonog bogatstva pohranjenog u knjigama. O sudbini kuće u kojoj je Vesna stanovala, unatoč potrazi u Državnom arhivu u Zagrebu, nismo pronašli mnogo podataka; jedino što se može ustvrditi jest činjenica da ona nije ucrtana na listu *Situacija* koji je dio *Idejnog projekta Doma narodnog zdravlja Sesvete* iz 1959. godine pa je izvjesno da je kuća tada već bila srušena.¹²

14. Mandić, D., Razgovor: Od fanatika ljubavi do fanatika istine, u: Parun, V., *Blagoslov kukolja*, Stubičke Toplice: vlastita naklada, 2007., str. 45
15. Parun, V., *Blagoslov kukolja*, Stubičke Toplice: vlastita naklada, 2007., str. 22

16. Vondraček Mesar, J. Bilješke iz razgovora s kazivačima, arhiv Muzeja Prigorja

17. Parun, Vesna. *Hrvatski biografski leksikon, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2020. Pristupljeno 20. 10. 2020. <https://hbl.lzmk.hr/clanak.aspx?id=11885>, 18. Na podatku zahvaljujem dr.sc. Žarki Vujić koja ga je pronašla u: Hrvatski državni arhiv, fond HR-HDA-1755 - Parun Vesna, kutija 45, 9. Slikarstvo, 9.1. Slikarstvo Vesne Parun: 7. izložba Čakovec, 24.11.1995.
19. antologija. *Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje*. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2020. Pristupljeno 20. 10. 2020. <<http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=3144>>.
20. Derk, D., *Posljednja volja Vesne Parun.*, Zagreb: V.B.Z., 2012., str. 130

i zdravog u Grahorovoj 16 (gdje ga skrivah) – nakon još jedne racije, još jednog „ruleta ruskog“ – čuh nebo gdje mi zapovijedi neka to činim. Tako se, pod mojim koracima, stvarahu „Zore i vihori“. Balada prevarenog cvijeća. *Mati Čovjekova. Rat.*¹⁴ U Vesninim poetskim radovima Sesvete smo pronašli u pjesmi *Rimbaud* koja je nastala 2005. godine,¹⁵ a završava stihovima:

Koliko sam potoka
Sesvetskih prešla
bosonoga,
šapčuć':
Le dormeur du val!**

**Spavač u dolini

Vjerujemo da je Vesna, već u kasnijoj životnoj dobi, pjesmu napisala s bolnim sjećanjem na starijeg brata kojeg je izgubila u mladosti, no potrebno je ipak pročitati je u cijelosti kako bi se prosudilo naše mišljenje. Neosporno je, međutim, o čemu je pjesnikinja mnogo puta pisala, da je gubitak brata, koji se u Ivanjoj Reci pridružio partizanima i nikada se nije vratio iz rata, bilo jedno od njezinih najboljih životnih iskustava. Iako nismo sigurni bi li se Vesna složila s kazivanjima Sesvećana (kronološki, doduše, ne posve preciznim), ipak ćemo ih navesti: *U Sesvetama je za vrijeme rata kružila glasina da je Mirko Parun otišao u partizane i poginuo. Njegovom se smrću i žalošću za njim tumačilo što Vesna uz svoju uobičajenu građansku odjeću zakriva lice velovima. Naime, uvijek je na javnom mjestu imala zaklonjeno lice, što je opet sredini jako upadalo u oči. Nikad se nije vidjelo da bilo s kim razgovara. Nekako u vrijeme bratove smrti saznalo se da je stekla slavu kao pjesnikinja pa se protumačilo da je to kod nje potakla bratova smrt.*¹⁶

Vesni Parun je kao dvadesetpetogodišnjakinji objavljena prva zbirka pjesama pod imenom *Zore i vihori*. Zbirku, čiji je urednik bio Gustav Krklec, 1947. godine izdalo je Društvo književnika Hrvatske. Zbog istih obilježja njezine mladenačke poezije, zbog kojih je novija književna kritika *drži prekretnicom u poratnom hrvatskom pjesništvu i najranijim izrazitim odklonom od socrealističke poetike*,¹⁷ u poslijeratnim je, četrdesetim godinama 20. stoljeća, Vesna doživjela oštre napade kojima joj je pripisana dekadencija i odstupanje od politički diktiranog ideološkog i estetskog koncepta. Za vjerovati je da je velik broj pjesama u zbirci *Zore i vihori* nastao u Sesvetama, no za jednu od njih u Hrvatskom državnom arhivu pronađena je i autentična potvrda – u tekstu za katalog svoje izložbe *Koralj vraćen Međimurju* sama je pjesnikinja izjavila: *Baladu prevarenog cvijeća na prigorskoj napisah cesti*.¹⁸ Mišljenje književne kritike *Baladu prevarenog cvijeća* uvrstilo je u antologiju hrvatskog pjesništva što potvrđuju njezine objave u *Zlatnoj knjizi hrvatskoga pjesništva od početaka do danas* iz 1991. godine, autora Vlatka Pavletića i *Antologiji hrvatskoga pjesništva od davnina pa do naših dana* iz 2007. godine, priređivača Ante Stamaća. (Prosudbi čitatelja prepuštamo odluku o prikladnosti digresije, no nismo mogli propustiti da na ovome mjestu ne podsjetimo na porijeklo riječi *antologija* koje se krije u grčkom jeziku, a osobito na njezino značenje koje u prijevodu s grčkog glasi – branje cvijeća).¹⁹ Spomenimo još da je Poljakinja Wisława Szymborska, dobitnica Nobelove nagrade za književnost u 1996. godini, *Baladu prevarenog cvijeća* već 1960. godine prevela na poljski jezik.²⁰

Uz desetu obljetnicu Vesnine smrti izlažemo u Muzeju Prigorja Vesnina likovna djela iz privatne zbirke njezina prijatelja Branka Pejnovića i s radošću najavljujemo da će stotu obljetnicu Vesninog rođenja (2022. godine) Muzej dočekati s fundusom obogaćenim paletom pjesnikinjinih/slikaričinih boja. U tijeku je, naime, okončanje postupka njihova otkupa, na čemu zahvaljujemo Gradskom uredu za kulturu i gradonačelniku Grada Zagreba. Iako slike ne pripadaju sesvet-skom razdoblju njezina života, nagovještaj njihove pojave vidimo u brojnim Vesninim poetskim remek-djelima, između ostalog i onim sesvetskim.

Morena Želja Želle

SLIKARSKA BALADA VESNE PARUN

O slikarstvu Vesne Parun koje je nastajalo kada joj riječ presahne i mašta luta prazninom

Samo možemo zamišljati kojim bi nabujalim riječima pjesnikinja popratila ovo naše skromno izlaganje njenih likovnih radova i to o jednoj obljetnici. Jer upravo je tako komunicirala s autorima prigodnih razgovora, urednicima zadnjih izdanja pjesama i rukopisa te rijetkim piscima knjiga nadahnutih njezinim opusom. A njen je kritički nastrojen i britak um neumorno kreativno djelovao i stvarao, bilo pišući bilo slikajući. Kako bi tek prihvatila da je izložba pripremljena u zavjajnom Muzeju Prigorja u Sesvetama, smještenom u povijesnoj zgradi u kojoj se prije i tijekom Dugog svjetskog rata nalazilo općinsko poglavarstvo, a u njemu radio kao činovnik njen otac? No, upravo je taj Muzej odlučio uz pomoć Grada Zagreba otkupiti zadnji dio pjesnikinjine ostavštine u posjedu njenog dugogodišnjeg pratitelja, pjesnika i recitatora Branka Pejnovića i na taj način vratiti i zadržati Vesnu Parun u Sesvetama uz koje su je vezali odlasci i dolasci, život u maloj dvorišnoj kući, poznata pjesma *Balada prevarenog cvijeća* i prva zbirka *Zore i vihor* (1947.) te bolni trenuci, posebno odlazak brata u partizane iz kojih se nikada više nije vratio... Branko Pejnović je, prema tekstu pripremljenom za njegovu dokumentarnu radio emisiju o pjesnikinji pod naslovom *Suvišna, svojim glasom*¹, otkrio prozaičan trenutak dodira njihovih života, a koji će se kao topli prijateljski produžiti sve do Vesnine smrti: *Vesnu Parun upoznao sam početkom 70tih, na gradskom kupalištu na Kvaternikovom trgu, kao srednjoškolac... Par godina kasnije kad sam počeo raditi po zagrebačkim osnovnim školama po općini Centar susrete s pjesnicima, nužno i neizbježno, naravno, pozvao sam je i tad smo se počeli intenzivnije družiti. Smatrala ga je, kako to stoji ispod njihove fotografije snimjene u Selcima na Braču 1995. svojim idealnim tijelohraniteljem. Plod te suradnje bila je i slikana, pisana,*

1. Dvojezični tekst za emisiju nije paginiran. T. Mrčiću zahvaljujem na njemu. Inače, emisija je prvi puta emitirana 8.04.2014. na 3. programu HRT-a.

Branko Pejnović i Vesna Parun u Stubičkim Toplicama pred kraj njena života.

knjižna i medijska ostavština. Njen zadnji dio koji dobiva Muzej Prigorja nije brojkama velik (brojke su Vesni nekada bile važne!) i opseže dvije rane vrijedne nagrade (Nagrada Grada Zagreba iz 1956. i Nagrada Vladimira Nazora 1959.), nekoliko potpisanih prijevoda pjesama i fotografija, kratke uramljene rukopisne stihove Sveta skitnica (posvećene Magdici Kušan), šesnaest likovnih radova nastalih pjesnikinjom rukom te niz knjiga. Neveliko, no ipak dovoljno da se uspostavi i pokuša održati jedna mala memorijalna točka posvećena ovoj našoj iznimnoj stvarateljici i neobično hrabroj ženi koja je čitav život nastojala ostati na tragu istine, ljubavi i svakovrsnog stvaranja.

Rekonstrukcija izražavanja likovnosti

Ovaj smo se puta usredotočili na ono likovno, a o kojem je već na početku 60tih godina 20. stoljeća zabilježila, i to uspoređujući ga s drugim vidovima kreativnog izražavanja, poetske misli koje su ga opisale kao ono koje nastaje na temelju mnoštva vizualnog ispitivanja stvarnog svijeta da bi se došlo do sržnog iskaza.²

Očevidno, bila je posvema svjesna karakteristika i snage likovnog stvaranja koje nastaje nakon pažljivog dugotrajnog percipiranja fenomena i stvaranja čitavog seta zapisa da bi se redukcijom došlo do jednog odabranog i za umjetnika karakterističnog. Na doživljajnoj razini razlika između pjesničkog nadahnuća i slikarskog za nju je bila vrlo jednostavna – poezija se pri stvaranju uvlačila u pjesnika, a slikarstvo bi iz umjetnika izlazilo i opredmećivalo se u umjetničkom djelu.³

I jednom i drugom izražavanju početak je u percipiranju i doživljavanju svijeta oko sebe, jedino se mijenja medij kojim se to izražava. Da je Vesna stvarala žive slike prirode stihovima složit će se mnogi čitatelji njene poezije. I sama je o tome progovorila u sažetoj autobiografiji tvrdeći da se slikarstva laća *kada joj riječ presahne i mašta luta prazninom. Tu nastalu prazninu ona ispunja bojom i linijom, pretvarajući pejzaže iz svoje lirike u likovni govor podvrgnut jednom jedinom postulatu stvaralačkom nervu.*⁴

Pjesnikinja je u stihovima koristila i gradbene slikarske elemente. Posebice tu mislimo na boje. Već je tijekom Drugog svjetskog rata u jesen 1943. (kada živi s roditeljima u Sesvetama), kao i uvijek noću, napisala pjesmu *Sjećanje na ljubičastu boju* (posvećenu trenutku odlaska ljeta)⁵ da bi u tekstu koji je pratio izložbu njenih radova u Čakovcu 1995. otkrila da je ljubičasta znak za čitavu njenu (martirijsku?) sudbinu.⁶ Boje su (zajedno s ne-bojom crnom) razasute i spomenutom *Baladom prevarena cvijeća*. A što reći o pjesmi *Smrt i jeka boja* iz zbirke *Ukleti dažd* (1969.) u kojoj je izravno apostrofirala ugođaj plave – spojene s djetinjstvom, žute – skrivene uvijek u njenim slikanim suncokretima te zelene – povezane s mirisima?⁷ Njihova smrt, u pjesmi moguće u funkciji simboliziranja njena osjećaja ugašenosti života, bit će samo privremena jer će ih jeka sastaviti u kristalu duše vremena. A zapravo će ih Vesna, sve četiri, učestalo koristiti u svojim likovnim radovima i potvrditi da su to bile njene osnovne boje. „Je li joj Van Gogh birao boje?“, znakovito se pitao jedan od sudionika kulturne akcije *Autorski izlog* u knjižari August Šenoa sredinom 80tih godina 20. stoljeća.⁸ No, mi znamo da su te boje dolazile iz nje

Poklonici pjesnikinjina stvaranja, pa i onog proznog, sjetit će se kako je diljem brojnih tekstova ostavila svjedočanstva praćenja i poznavanja svjetske i domaće likovne umjetnosti, primjerice divila se jednom Breugelu: *U jesen i u ranu zimu ovaj je kraj kao Breugelov pejzaž, sav od seljačkih i djetinjih tišina, s dugim suzdržanim sumracima. Zidovi moje sobe su goli, ali uokolo vani su razaseta golema slikarska platna i uznemiruju me.*⁹ (Naš Goli otok nazivala je Breuglovim otokom!). Dokaze pohranjenog bogatstva vizualne kulture ostavila je i u tekstovima predgovora izložaba koje je tijekom 80tih pisala za nekolicinu drugih umjetnika. Posebno su zamjetni u tekstu koji je pratio izložbu ciklusa pastela Likovna katarza Žane Tomas 1997. godine.¹⁰

2. Parun, V. *Zapis umjesto stihova*. Književne novine, 25.08.1961., u: *Krv svjedoka i cvijet*. Zagreb: Mladost, 1990, str. 308.
3. Božić, D. *Vesna Parun i INI*, Vjesnik INE, ožujak 1986.
4. Derk, D. *Posljednja volja Vesne Parun*. Zagreb: V.B.Z., 2012., str. 142. Denisu Derku zahvaljujemo na čitanju i pronalaženju ilustrativnog materijala za ovaj prilog.
5. Parun, V. *Ptica vremena*. Zagreb: Mozaik knjiga, 1996., str. 149.
6. Hrvatski državni arhiv, fond HR-HDA-1755 - Parun Vesna, kutija 45, 9. Slikarstvo, 9.1. Slikarstvo Vesne Parun: 7. izložba Čakovec, 24.11.1995.
7. Parun, V. *Nav. djelo*, str. 197.
8. Vodopija, I.B. *Vesna Parun – Žarko Vijatović – Danka Šošić*, rukopisni tekst.
9. Parun, V. *Noć za pakost : Moj život u 40 vreća*. Zagreb: Matica hrvatska, 2001., str. 30.
10. Hrvatski državni arhiv, fond HR-HDA-1755 - Parun Vesna, kutija 45, 9. Slikarstvo, 9.2. Slikarstvo drugih pojedinaca, 13. Izložba Žane Tomas, tekst *Vrela i sudbine* – uz najnoviji ciklus pastela Likovna katarza Žane Tomas (napisan u listopadu i studenom 1997.), objavljen u Hrvatskom slovu 1998.

Kako uvijek nastojimo prodrijeti do srži fenomena, morali smo pokušati istražiti od kuda je još došla ta pjesnikinjina potreba za likovnim izražavanjem. Inače, najraniji datirani crtež jest onaj nastao drvenim bojama kao zanimljiva uzbubana linearna kompozicija na kojoj samo prepoznajemo violinu s gudalom. Riječ je o *Dječaku u šumi*, nastalom u Sofiji 22.XI 1966., a tekst na poledini objašnjava sve: *mom suprugu Ljubenu obožavatelju violine i planine Vesna Parun*.¹¹

Čitanje starih i novijih razgovora s pjesnikinjom, posebice onog iz Starta 1969. godine, pojašnilo je ishode na drugačiji način: *Još dok sam bila djevojčica voljela sam crtati, igrati se bojama. Poslije sam to zapustila, ili bolje: lirika je prevagnula i raspršila moje djetinje želje. Upravo kad sam počela pisati poeziju za djecu to je probudilo u meni davno zakopanu strast. Počela je sama ne samo pisati nego i oblikovati svoje knjige, odnosno da sama sve načinim kolažima, letrasetom i svim mogućim likovnim tehnikama koje sam u sebi osjećala*.¹² Da je imala tiskarski stroj, ona bi i tiskala knjige i tako imala punu autorsku kontrolu nad svim dionicama njihova nastanka.

Imali smo priliku vidjeti fotografije dječjih slikovnica rađenih i ilustriranih pjesnikinjinom rukom 1970. godine i one su u nama ostavile dubok trag, posebice dvostruke stranice u *Mikiju Trasu Tratamiću, Iščezlim ljestvama* ili *Noći u žutoj radionici*, a koje pršte živim kolorističkim scenama s izmaštanim junacima u kojima doista najvažniju ulogu igraju boje. Poznavatelji su primijetili u njima moćni utjecaj autora Zagrebačke škole crtanog filma i tim će se tragom moći nastaviti istraživati kad djela postanu dostupna javnosti.¹³ Kako su te ilustracije izgledale, danas nam najzornije mogu pokazati one tri ekspresionističke Vesnine iz 1972., donesene u *Prizorima iz Nenine štale: ilustriranoj priči u stihovima ili lutkarskom igrokazu*, a koje je sama priredila u Stubičkim Toplicama 2008. godine.¹⁴

Dakako, rukom pisane i oslikane art knjige s početka 70tih 20. stoljeća djelomično su nastajale i kao otpor presporim izdavačima i urednicima. No, kada tome priključimo i neke dokumente iz Hrvatskog državnog arhiva, shvatit ćemo da je bojom i crtežom Vesna uopće voljela mentalno planirati i organizirati svoje tekstove.

Upravo u vremenskom trenutku eksplozije likovnosti u slikovnicama, čini se povezanim i s bolnim majčinim odlaskom, pjesnikinja je započela s oslikavanjem glasovita stana u Dubravi u Badelovoj 15. Tako je taj njoj nedragi prostor, prepunjen knjigama i rukopisima, postao otvorenim platnom za slikarske ekspresije. Slikala je po zidovima, stropovima i vratima živim zidarskim bojama, izazvana pukotinama ili samo potrebom ukrašavanja i tumačenja funkcije prostora – zvijezde, potociće s patkama, paunov rep, vrč, mak, razgranato stablo itd.¹⁵

Nismo uspjeli doći do originalnih fotografija kao ni do podatka o tome tko ih je napravio za potrebe autobiografske proze *Noć za pakost*. Jednako tako ne znamo je li išta od Vesninih fresko majstorija preživjelo do današnjih dana, potihlo i bez mogućnosti da ih itko od javnosti vidi, zašto ne i u obliku in-situ uređena Centra za poznavanje djelovanja Vesne Parun.

Taj stan je od 1980. počela dijeliti sa svojom velikom ljubavi, mladim Sirijcem Adnanom Al-Marzoukijem: *Dok bi Adnan učio u svojoj sobi, slikala sam temperom masline i borove do iznemoglosti – zavičaj moj i njegov – maštajući o lijepom gradu ispod Šubićevca, o*

11. Hrvatski državni arhiv, fond HR-HDA-1755 - Parun Vesna, kutija 45, 9. 9.1. Slikarstvo Vesne Parun, 12. Crteži, fotografije i fotokopije.

12. <https://sibenskiportal.hr/kultura/vesna-parun-bila-sam-majka-zena-ljubavnica-kuhara-i-sluskinja/>, 27.09.2020.

13. Zahvaljujemo na ovom detalju gospodinu Ivanu Berislavu Vodopiji, jednako tako i na posvećenom vremenu i razgovorima oko Vesne Parun.

14. Parun, V. Prizori iz Nenine štale: ilustrirana priča u stihovima ili lutkarski igrokaz. Stubičke Toplice: vlastita naklada, 2008. Vesnine ilustracije iskorištene su na naslovnici i zadnjem listu te na jednoj stranici u sredini dječje knjige. Prema nadnevku nastale su 1972.

15. *Noć za pakost*, str. 74-75.

Detalj oslika u stanu preuzet iz knjige *Noć za pakost: moj život u 40 vreća*, Zagreb: MH, 2001.

16. Nav. djelo, str. 86.

zlarinskoj tramontanom udaranoj a maištralom milovanoj uvali...¹⁶ Doista, te njene južnjačke motive naći ćemo kasnije i u njenoj ostavštini u posjedu Branka Pejnovića.

17. Vidi bilješku 10!

U ostavštini u HDA-u nailazimo iz tog razdoblja na tri crno-bijele fotografije likovnih radova *Maslinov slavoluk*, *Belzebub / Birokracija* i *Pakleni otoci*, donesenih također izražajno dugim ili kružnim, no svakako debelim potezima kista, a koji su prema iskazu pjesnikinje nastali u *vojvođanskom sindikalnom domu gdje se oporavljala poslije operacije 1981.*¹⁷ Pridružimo li tome podatak da je i poznati njen mladenački autoportret (s kosom povezanom u konjski rep) nastao 1972. poslije operativnog zahvata u Zadru, možda ćemo moći utvrditi kako je Vesna Parun odabirala slikarski medij i u trenutcima fizičkog oporavka, kao da ju je on zacjeljivao i vraćao energiju, za razliku od pisanja poezije noću koje je zahtijevalo svu njenu koncentraciju i strast.

Očevidno je kako je 80tih godina nastalo podosta radova (pejzaža, prikaza cvijeća i nešto portreta) jer je 14.12.1985. godine priredila svoju prvu samostalnu izložbu – *Vesna Parun vam predstavlja svoj likovni izraz* – u Salonu šešira Barbara, Ilica 57.

Vesna Parun među svojim radovima 1985., HR-HDA-1755¹⁸

18. Podatak je iz spomenutog arhivskog fonda V. Parun, kutija 45, 9. Slikarstvo, 9.1. Slikarstvo V. Parun, 1. D. Derk u predgovoru izložbe u Čakovcu 1995. piše da je Vesna u ranim 70tima izlagala i na Zagrebačkom salonu.

Iduću samostalnu izložbu temeljenu čak na tridesetak djela otvara u ožujku 1986. u galerijskom prostoru Računarskog centra INE u Vukovarskoj 78. Autor kraćeg predgovora u katalogu (moguće je to ona sama) ostavio je sjajan zapis o tome kada pjesnikinja uzima kist u ruke – *kada za tim osjeti duboku i neodoljivu duhovnu potrebu i impuls te kada se umori od jezika i riječi,*

metafore i gramatike, a mašta i dalje baja i kristaliziraju se ritmovi i vizije.¹⁹ Godine 1992. i u jeku Domovinskog rata Vesna Parun donira dva svoja akvarela s dalmatinskim motivima za dobrotvornu prodaju slika u Muzeju Mimara, a koju je organiziralo Društvo Šibenčana u Zagrebu. Prihod je trebao ići za popravak teško stradale kupole Šibenske katedrale. Novinar i kulturni djelatnik Denis Derk zabilježio je prelijepu rečenicu o Vesni u tom trenutku: *Akvareli su bili dokaz da je Vesna Parun ne samo živa, nego i da prati situaciju i želi aktivno, na svoj pjesnički način, pomoći stradalom užem zavičaju.*²⁰ Taj ga je trenutak potaknuo da stupi u dodir s pjesnikinjom, a iz čega se razvilo višegodišnje prijateljstvo i zajedničko djelovanje, na kraju i njegova *Posljednja volja Vesne Parun*.

U travnju 1993. godine izlaže u Galeriji Sveta Hrvatska PBZ-ove Štedionice na Cvjetnom trgu u Zagrebu da bi joj Denis Derk pomogao u studenom 1995. godine organizirati izložbu likovnih radova u Čakovcu. Tada se rađa i ideja o jednom malom galerijskom prostoru s njenim radovima usred Međimurja u kojem se dobro i prihvaćeno osjećala.

Time zračni i njen tekst na otvorenju izložbe *Koralj vraćen Međimurju*, iznimno poetičan s utkanim poznatim stihovima, ali i s nekim dragocjenim podacima, pa i o njenoj povezanosti sa Sesvetskim prigorjem.²¹

Derk spominje i drugo njeno često likovno izlaganje – u Galeriji Vincent Kastav u Kastvu, u Villi Frappart u Lovranu, u Hrvatskom kulturnom klubu u Zagrebu (MUO, 1994./1995.), u Strassbourgu, u 1995. u Operncafeu u Grazu, potom u travnju 1997. u Galeriji Vladimira Nazora u Zagrebu te u svibnju 1998. u Knjižnici u Travnu.²² Kada tome priključimo činjenicu kako je pisala predgovore i govorila do 2000. godine na otvorenjima izložaba drugih umjetnika,²³ a među kojima se ističe sjajan esej o fotografiji *U početku bijaše foton*, objavljen u katalogu izložbe fotografija Otok Zlate Vucelić 1982. godine,²⁴ poduži tekst o slikarstvu Marijana Kolesara uz njegovu izložbu 1987. (*Pred tijelom, kao pred smrću nemam tajne*) te razmišljanje povodom slikarskog opusa posvećenog Kornatima Vatroslava Kuliša 1996. godine, dobijamo zanimljivu i nemalu prisutnost Vesne Parun u našem likovnom životu. Dakako, tome nismo priključili njene radove koji krasi naslovnice dvadesetak njenih knjiga (naglašavamo tu dio naslovnica iz serije Biblioteka Izabrana djela / Vesna

19. Isti fond i kutija, 9. Slikarstvo, 9.1. Slikarstvo V. Parun, 2.

20. Derk, D. Nav. djelo, str. 9.

S otvorenja izložbe u Čakovcu 1995.

21. Isti fond i kutija, 9. Slikarstvo, 9.1. Slikarstvo V. Parun, 7.

22. Podaci o ritmu izlaganja nastali su kombiniranjem onih iz Derkova predgovora izložbi 1997. u Galeriji V. Nazor i teksta B. Pejnovića u deplijanu izložbe *Zlarinski zapis* 1999.

23. Te predgovore i govore na otvorenjima izložaba drugih umjetnika zapazila je i kraće analizirala Lj. Josić u tekstu *Eseji o slikarstvu i poeziji u boji*. Nova Istra, br. 1, 2017., str. 133-139.

24. Riječ je o jednom od najljepših tekstova o fotografiji na hrvatskom jeziku. Inače, Zlata je bila fotografkinja koja je cijeli život bilježila Vesnine mijene. Tekst je objavljen još jednom u knjizi *Zlata Vucelić: spiritualna fotografija* Branke Hlevnjak, Zagreb: Hrvatski foto savez, 2017.

25. Vidi više: <https://www.zadarskilst.hr/clanci/22102016/vesna-parun-i-nadbiskup-prenda-iznimno-su-se-cijenili>, 25.09.2020.

26. Postoji u spomenutom fondu i kutiji sačuvan račun o tome te usmeni iskazi knjižara i suradnika pri izdavanju pojedinih naslova koje smo prikupili pripremajući ovaj tekst!

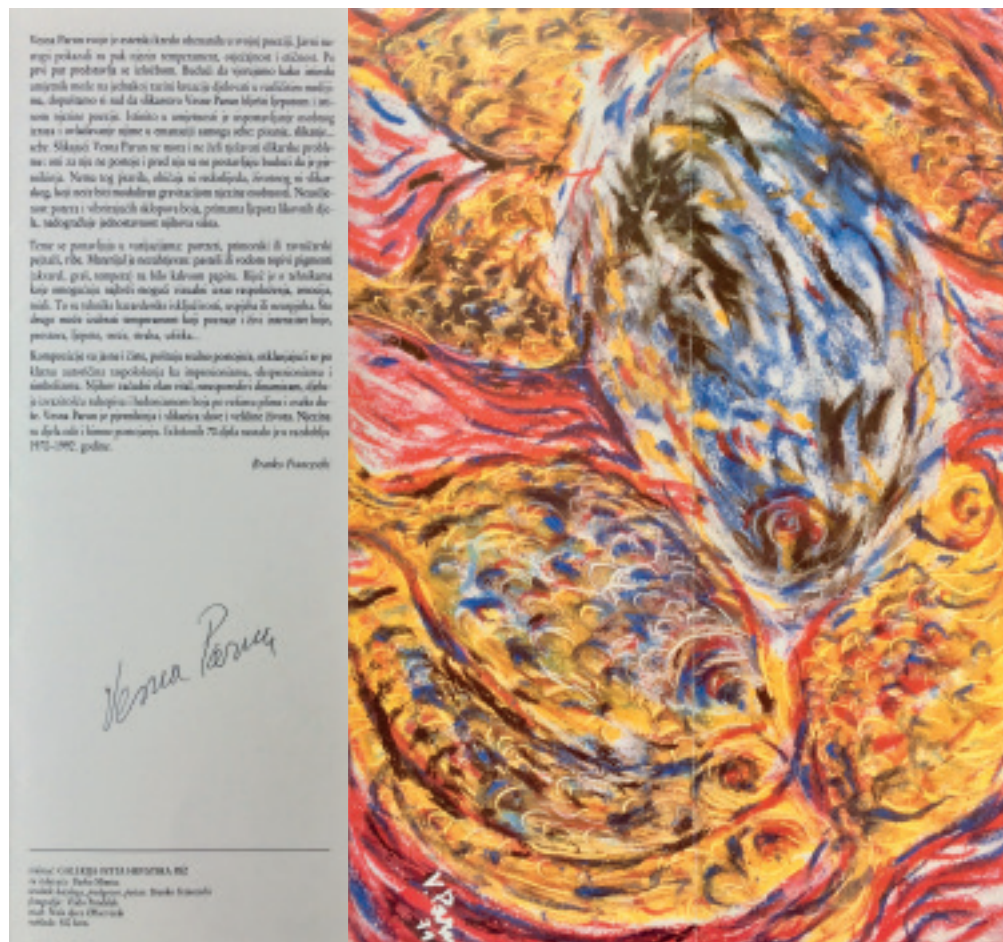
27. Baretić, R. Hod po mukama Vesne Parun. Erasmus, br. 10, 1995, str. 76.

28. Vidi bilješku 8!

29. Derk, D. Nav. djelo str. 123.

Parun izdavačke kuće Mladost s kraja 80tih i početka 90tih (20. stoljeća) ili su skriveni unutar njihovih stranica (pr. *Prosjaci sunca*, prigodan pastel s motivom suncokreta poklonjen autorima knjige Zagorski četverolist 1997. godine). Na kraju nam je pažnju zadržao i novinski podatak kako je pri tome utjecala i na druge da se počnu baviti slikarstvom, primjerice na pjesnika i skladatelja Đuru Pišpeka.²⁵

Razumljivo, naša nam usidrenost u realnom nalaže napisati kako je prodaja umjetničkih radova, bilo na aukciji bilo privatno pojedinačno²⁶ relativno brzo dopunjavala više nego mizernu mirovinu.²⁷ Nešto je *njezinih slika malih formata slikanih voštanim bojama*, prema sjećanju Ivana Berislava Vodopije, prodavano u knjižari August Šenoa. Tamo je uredila i svoj Autorski izlog (iz serije izložbenih akcija knjižare Šenoa) sredinom 80tih godina i u njemu *izložila svoje tempere i pastele nastale početkom sedamdesetih* zajedno s prikladnom pjesmom Dore Pfanove *Privremeno* te izvatom iz svoga referata na Kongresu književnika u Novom Sadu koji je izazvao brojne reakcije.²⁸ Valja naglasiti kako je prodajom svojih radova pjesnikinja osiguravala i vlastitu izdavačku produkciju. Primjerice, zarada na prodajnoj izložbi u Galeriji Privredne banke 1993. potpomogla je izdavanje male zbirke *Začarana čarobnica*.²⁹

Depljan prodajne izložbe u Galeriji Sveta Hrvatska 1993.

Zaključno ili o radovima iz ostavštine Branka Pejnovića

Vrhuncem spomenute likovne prisutnosti valja smatrati izložbu pjesnikinjinih radova 1995. u Zagrebu – *Zlarinski zapis*.³⁰ Čak se pet radova s ove izložbe nalazi u zadnjem dijelu ostavštine Branka Pejnovića, a koja će naći svoje trajno mjesto u Muzeju Prigorja. Riječ je (uvijek) o razmjerno manjim radovima, jer nismo sigurni da je Vesna Parun, ona koja uopće nije imala radni stol i stolac u stanu, imala štafelaj. I tehnike su zapravo one nešto manje tehnički zahtjevne – korištenje akvarela, gvaševa i tempera na njoj najdražoj podlozi, podlozi papira. No, nije samo složenost određenih tehnika uzrokovala njihov odabir, bio je važan i izražajni nerv stvarateljice kojemu su najbolje ležale tehnike koje omogućavaju guste nanose boje i brzo sušenje, a što je gvaš kao slikanje vodenim bojama kod kojeg se pigment boje miješa s gustom bijelom bojom i veže na podlogu vodotopivim vezivom te tempera koja podrazumijeva stvaranje i nanošenje jedan na drugi slojeva boje koji nisu topivi u vodi. Učinak je gusta i neprozirna oslikana površina na kojoj bjelina papira, za razliku od akvarela, ne igra nikakvu ulogu. Inače, gvaš se koristio još u srednjem vijeku za iluminiranje rukopisa, a koje je V. Parun bilo poznato i blisko!

Takvi su upravo radovi Vesne Parun – slikani gustim potezima kista u svim smjerovima, prave male spontane ekspresionističke interpretacije gotovo isključivo obalne motivike – poznatih i dragih vizura zlarinske obale, maslina i maslinika, šibenskih tvrđava. Kad gledamo prikaz Tvrđave sv. Mihovila, jedna od likovno iznimno vrijednih pjesnikinjinih bilježaka, vidimo kako može brzo i snažno donijeti karakterističan motiv, iskoristiti crnu za grafičko naglašavanje arhitektonskih elemenata ili krošnji drveća, izražajno koristiti, pa i u gušćim nanosima, bijelu za stvaranje kamenih volumena i prozirniju i ugašeniju crvenu za krovove kuća itd. I u ovom prizoru, ali i u *Silasku u maslinik na Šolti*, jednako tako i u *Šoltanskim maslinama na užarenom kamenu dragoga otoka* ili u *Rascvjetalaj voćki*, Vesna Parun dokazuje da je ne samo majstorica kompozicije pjesama, nego i kompozicije u likovnim radovima, da duboko osjeća dijagonalno i vodoravno građenje prizora te stvara uravnotežene odnose pojedinih cjelina, jednako tako i da nema straha od sučeljavanja boja, hladnijih parova poput maslinastozelene i plave, ali i crvene i zelene, ružičaste i bijele ili od uporabe akcenata narančaste u *Zlarinskoj obali* itd.

Nekoliko radova s motivom riba, gotovo uvijek donesenih u neparnom broju, svjedoči o velikoj vezanosti uz njega, a koji se, čini se, morao iz simbolički ostvarenog pjesničkog iskaza – *Riba ja sam. / Ljubavi nujna, sretan ribolov!*³¹ – preliti u onaj slikarski. Tu je i prikaz *Triju gracija* i *Ženskog lica*, donesen na isti način kao i u već spomenutim kompozicijama s početka 80tih 20. stoljeća, poznatih iz Državnog arhiva, dugim, punim i gustim linijama, svakako uspostavljenim na svojevrsnom traženju skrivena lika u kolopletu obojanih silnica.

Naravno, obje okomice s umnoženim prikazima vaza s cvijećem prepoznajemo jedino kao dekorativni element doma, moguće kuhinje ili prostora za objed, potpuno na tragu oslikavanja doma V. Parun u Badelovoj 15.

Sve zajedno doima se baš pravim malim presjekom Vesnina likovnog izražavanja, a čiji je izvor i učinak posredno možda najbolje iskazao jedan njen poznanik u Knjizi dojmova spomenute izložbe *Zlarinski zapis*. Stoga njemu s povjerenjem prepuštamo završne misli:

... svaka umjetnost iz duše izvire. Iz bogatih umjetničkih duša rađaju se umjetnički izričaji na različite načine. No, jedan je prevladavajući (obično!), a oni drugi usputni, ali su također POTREBA i „IZBIJANJE“ na papiru, u kamenu ...

Tako si Ti apsolutni pjesnik riječi, ali si na kraju svoga UMIRUĆEG ŽIVOTA pjesnikinja boje i skladnih kompozicija.

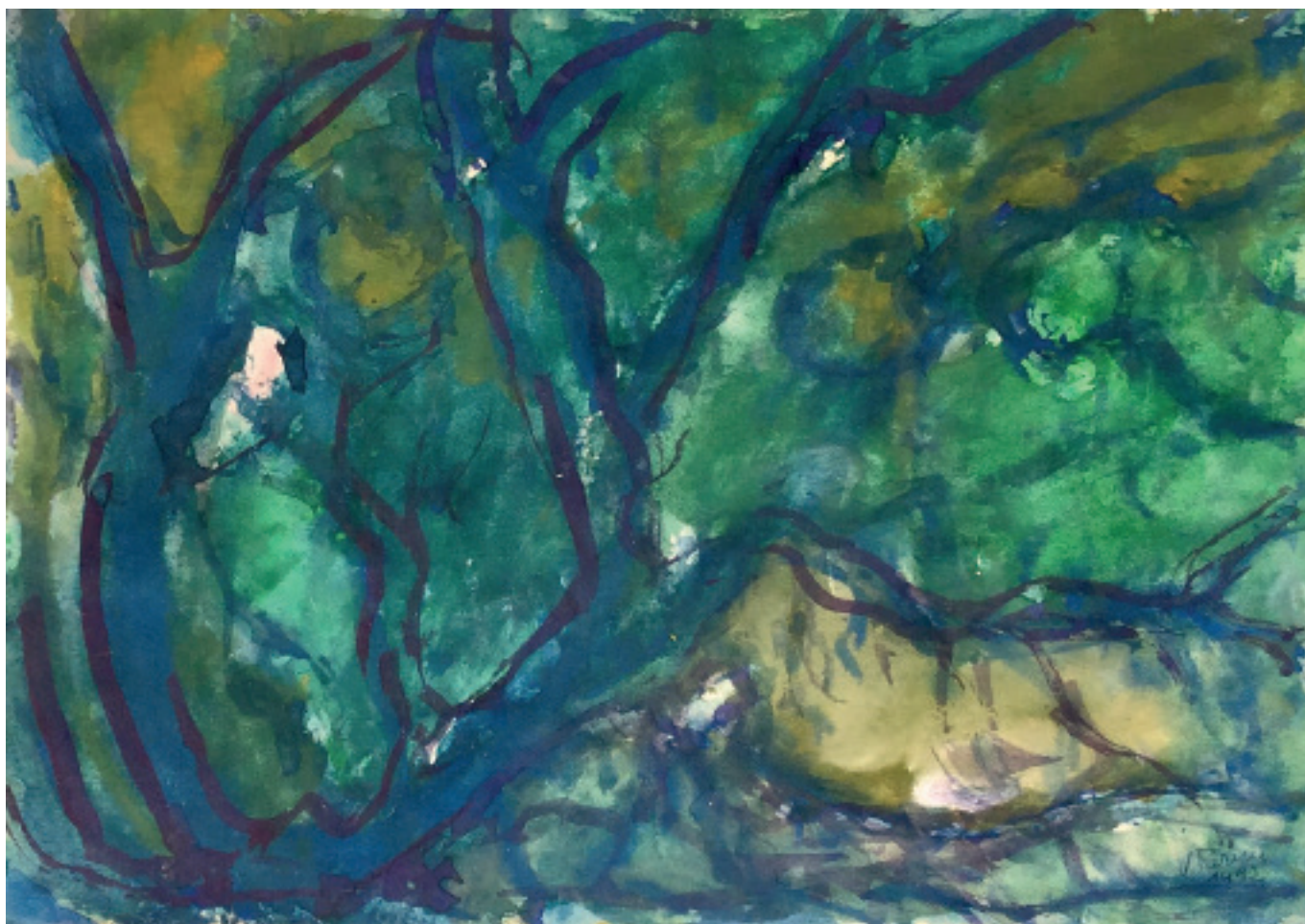
To ti je obogatilo i uljepšalo posljednja (gotovo) dva desetljeća Tvoga umjetničkog življenja i stvaranja.³²

Žarka Vujić

30. Postoje neke nelogičnosti oko datuma ove izložbe. Arhivski fond govori da je izložba bila 1999., a u deplijanu izložbe nailazimo na godinu 1995.

31. Parun, V. Začarana čarobnica. Zagreb: vlastita naklada, 1993, str. 14.

32. Riječ je, ako smo uspjeli dobro pročitati, o Tvrtku Ameru. HDA, isti fond i kutija, 9. Slikarstvo 9.1. Slikarstvo V. Parun, 11.

Bor moga djetinjstva, 1992.

gvaš

20 × 29 cm

Masline, 1994.
tempera
30 × 38 cm

Otok Šolta, 1993.
tempera
22,5 × 33,5 cm

*Utihloj cvrčkovoj pjesmi moje majke
i Branku, čije me veselo
zviždukanje na nju potsijeća*
Vesna Parun, 4. 10. 1993.

Pejzaž
pastel
13 × 15 cm

Rascvjetala vočka, 1994.
tempera
32 × 20 cm

*Zlatan oblak
ponad mora
jedan korak
do tvog dvora
Mala vočko
pokraj mora
tiho cvjetaj
cvat svoj predaj
Branku... (Ž.)
Vesna (Škraba), 19. 2. 1995.*

Ribe (1), 2009.
pastel
20 × 28 cm

*Ribice zlatne
Branku pričaju
da im je tijesno
u jadranskom rajju
Vesna Parun, 6. 6. 2009.*

Ribe (2), 2003.
gvaš
17 × 17 cm

Branku
Vesna Parun 4. 2. 2003.

Ribe (3), 2009.
pastel
20 × 29 cm

*Narode, usta otvori,
lokalni su
izbori!*
Vesna Parun, 17. 5. 2009.
Stubičke Toplice

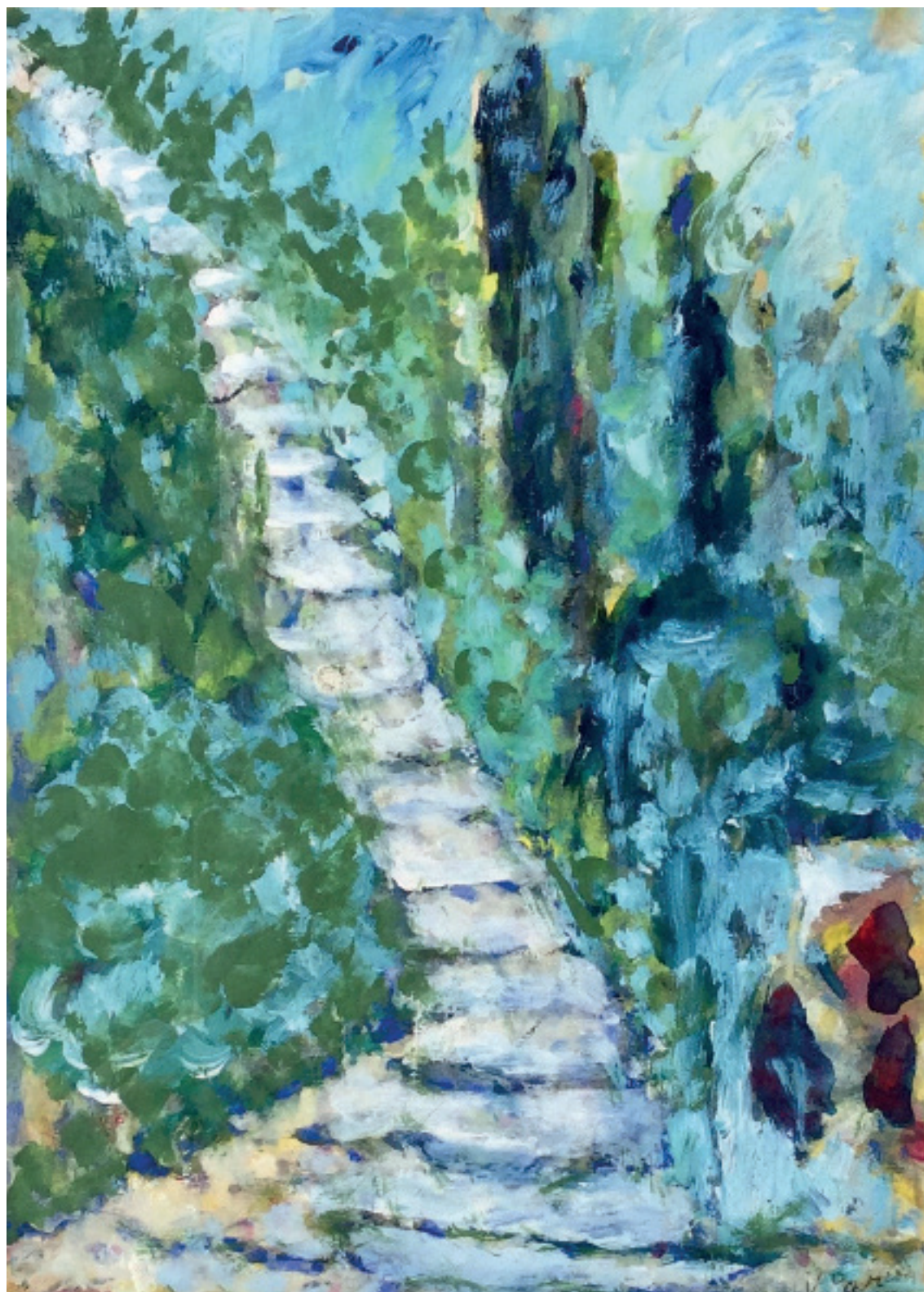

Ribe, Branku, 1993.
akvarel
18 × 20 cm

Branku
tri brkate
ribice
V. Parun 1993.

► Silazak u maslinicu (Šolta), 1971.
tempera
29 × 20 cm

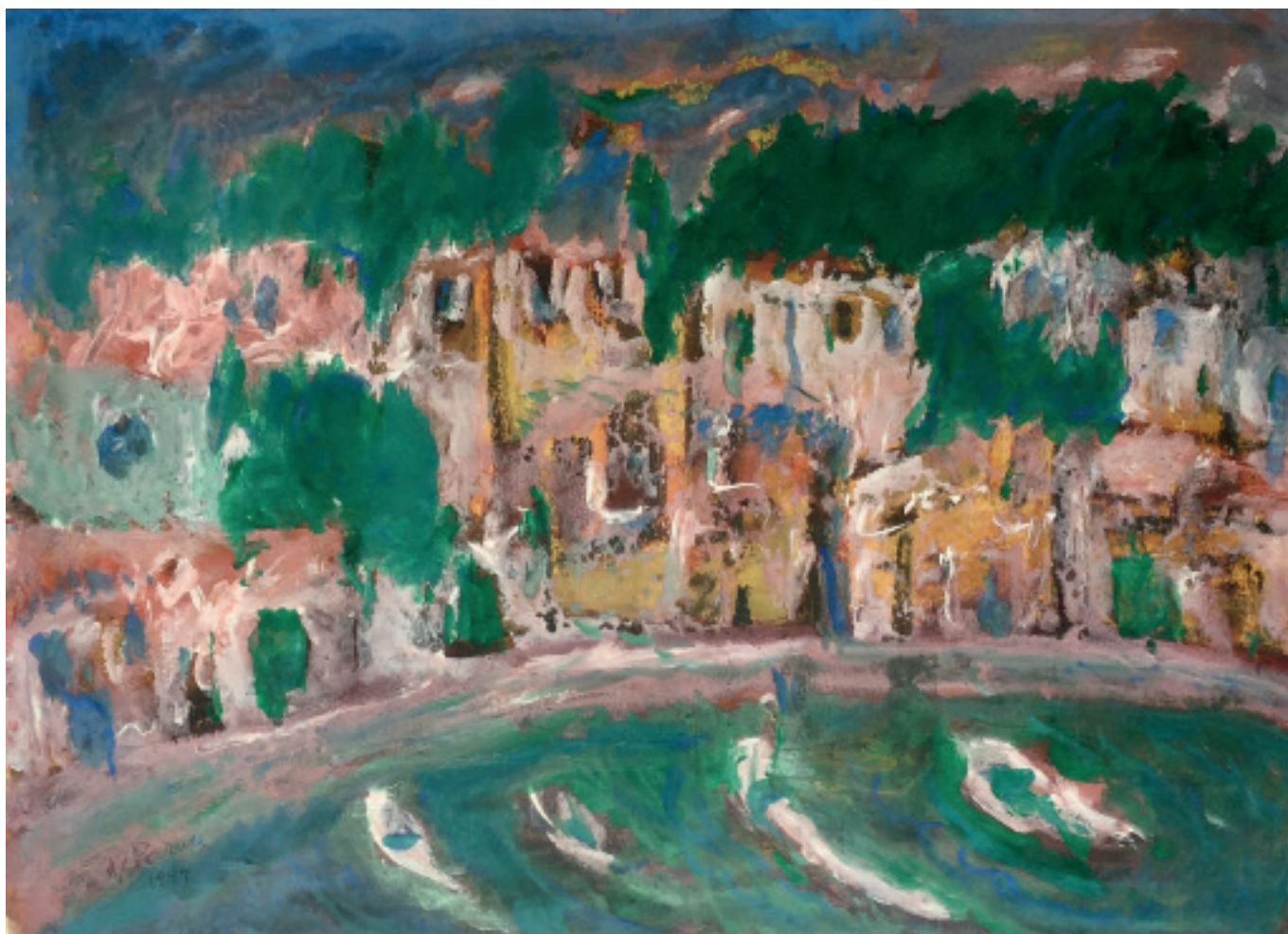

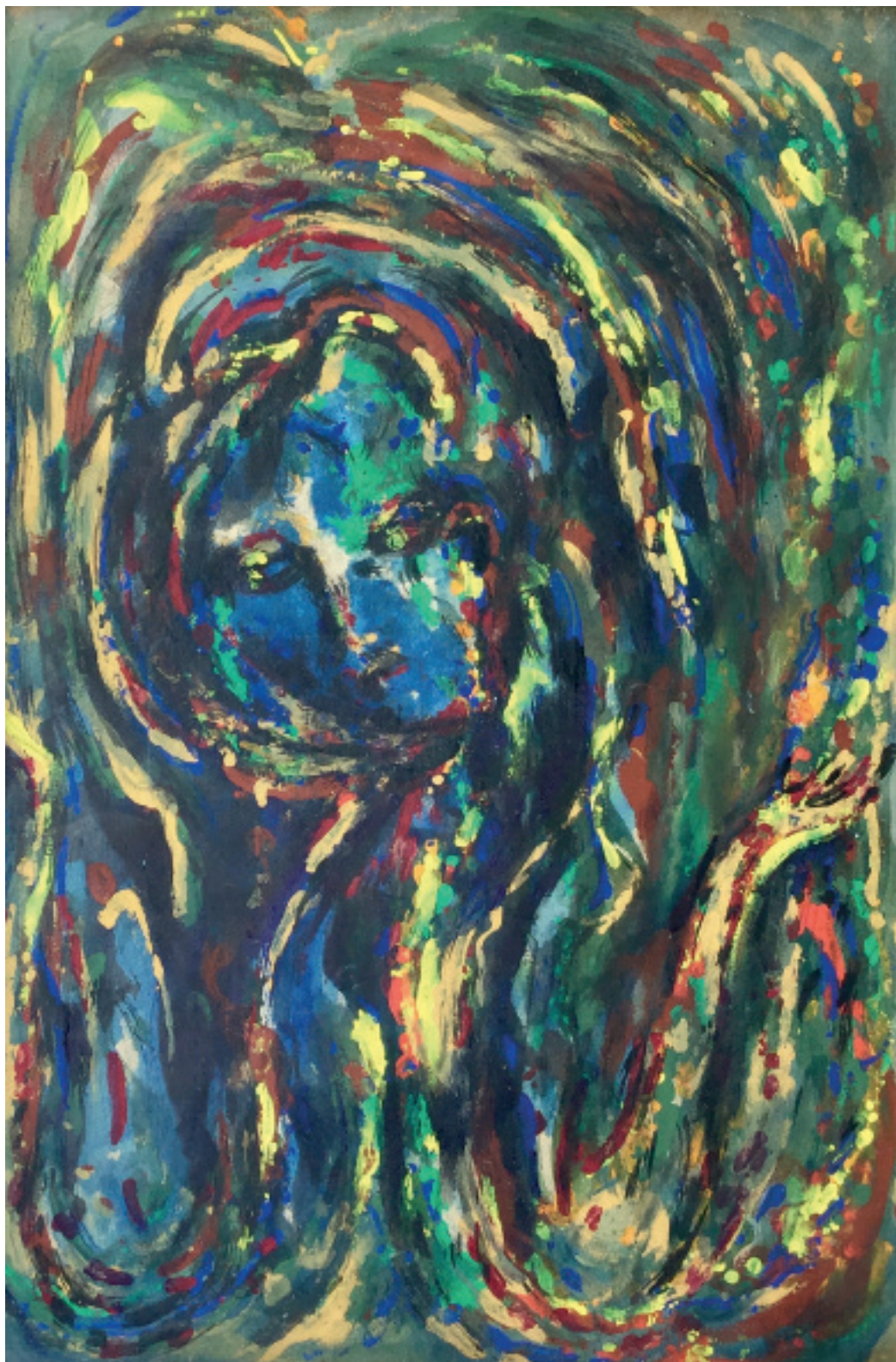
Šibenska tvrđava, 1994.
gvaš
19,5 × 28 cm

► Tri gracije
kombinirana tehnika
40 × 28 cm

Zlarinska obala, 1994.
tempera
28,5 × 40 cm

Žensko lice, 1971.
tempera
35,5 × 24,5 cm

POPIS IZLOŽAKA

SLIKARSKA BALADA VESNE PARUN

1. Bor moga djetinjstva, 1992., gvaš, 20 × 29 cm
2. Masline, 1994., tempera, 30 × 38 cm
3. Otok Šolta, 1993., tempera, 22,5 × 33,5 cm
4. Pejzaž, pastel, 13 × 15 cm
5. Rascvjetala voćka, 1994., tempera, 32 × 20 cm
6. Ribe (1), 2009., pastel, 20 × 28 cm
7. Ribe (2), 2003., gvaš, 17 × 17 cm
8. Ribe (3), 2009., pastel, 20 × 29 cm
9. Ribe, Branku, 1993., akvarel, 18 × 20 cm
10. Silazak u maslinicu (Šolta), 1971., tempera, 29 × 20 cm
11. Šibenska tvrđava, 1994., gvaš, 19,5 × 28 cm
12. Tri gracije, kombinirana tehnika, 40 × 28 cm
13. Zlarinska obala, 1994., tempera, 28,5 × 40 cm
14. Žensko lice, 1971., tempera, 35,5 × 24,5 cm
15. Crvena ženska torbica, zamjenska koža, vrijeme nastanka: između 1930. i 1940., mjesto nastanka: nepoznato; dar Nade Kičić, inv.br. MPS – 5564

SESVETSKA BALADA VESNE PARUN

1. Nepoznati autor, Vesna Parun i mačak Džingiskan, crno bijela fotografija, 48 × 37 cm, godina nepoznata
2. Branko Ilić, Bez naziva, crtež, 29,7 × 42 cm, 2018.
3. Branko Ilić, Sesvete, crtež, 29,7 × 42 cm, 2018.
4. Branko Ilić, Sesvete II, crtež, 29,7 × 42 cm, 2018.
5. Branko Ilić, Prvi ruski autobus, crtež, 6,9 × 13,8 cm, 2018.
6. Sanela Đurinec Raič, Balada prevarenog cvijeća, diptih, akrilik na platnu, 50 × 140 cm, 2020.
7. Knjige Vesne Parun iz fondusa Knjižnice Sesvete i Gradske knjižnice - KGZ
8. Grafičko-pjesnička mapa "Slikom i stihom Vesne Parun"

IMPRESSUM IZLOŽBE

BALADE VESNE PARUN

SLIKARSKA BALADA VESNE PARUN

Muzej Prigorja, Sesvete, Trg Dragutina Domjanića 5, listopad – studeni 2020.

ORGANIZATOR: Muzej Prigorja | AUTORICA IZLOŽBE: Žarka Vujić

LIKOVNI POSTAV: Sanela Đurinec Raič | TEHNIČKI POSTAV: Josip Kovačević

TISAK: Pozor | POSUDITELJ: Branko Pejnović

SESVETSKA BALADA VESNE PARUN

Galerija Oblok, Sesvete, Trg Dragutina Domjanića 6, listopad – studeni 2020.

ORGANIZATORI: Muzej Prigorja, Galerija Oblok | AUTORICA IZLOŽBE:

Morena Želja Želle | SURADNICE: Anamarija Buturajac, Jagoda Vondraček Mesar

LIKOVNI POSTAV: Sanela Đurinec Raič | TEHNIČKI POSTAV: Josip Kovačević,

Anamarija Buturajac, Pozor | TISAK: Pozor | POSUDITELJ: Gradska knjižnica - KGZ

Izložba je ostvarena uz financijsku potporu Grada Zagreba
i Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske

Hrvatska pjesnikinja Vesna Parun rođena je 10. travnja 1922. godine na otoku Zlarinu. Prvu zbirku pjesama *Zore i vihori* objavila je 1947. godine i do svoje smrti 2010. u Stubičkim Toplicama priredila je preko pedeset izdanja zbirki pjesama za odrasle i djecu, knjiga eseja te autobiografske proze. Slikarstvo ju je zanimalo od ranog djetinjstva, no intenzivnije je počela slikati početkom 70tih godina 20. stoljeća iza majčine smrti. Prvo javno izlaganje radova priredila je 1985. u jednom salonu šesira u Zagrebu, no izložbu iduće 1986. godine u INI smatraju njenom prvom autorskom, a zadnjom *Zlarinski zapis* 1999. godine. U istom razdoblju Vesna Parun napisala je čitav niz predgovora ili tekstova koje je čitala na otvorenjima izložaba drugih umjetnika, među kojima ističemo Zlatu Vucelić, Nives Kavurić Kurtović, Marija i Žanu Tomas, Marijana Kolesara, Vatroslava Kuliša itd. Njeni su crteži i slike prisutni i na brojnim naslovnica njenih knjiga. Dobri poznavatelji tvrde kako bi s lakoćom završila i Akademiju likovnih umjetnosti i djelovala kao likovna umjetnica da je to željela.